

Autorių teisės ir Kūrybinių bendrijų licencijos

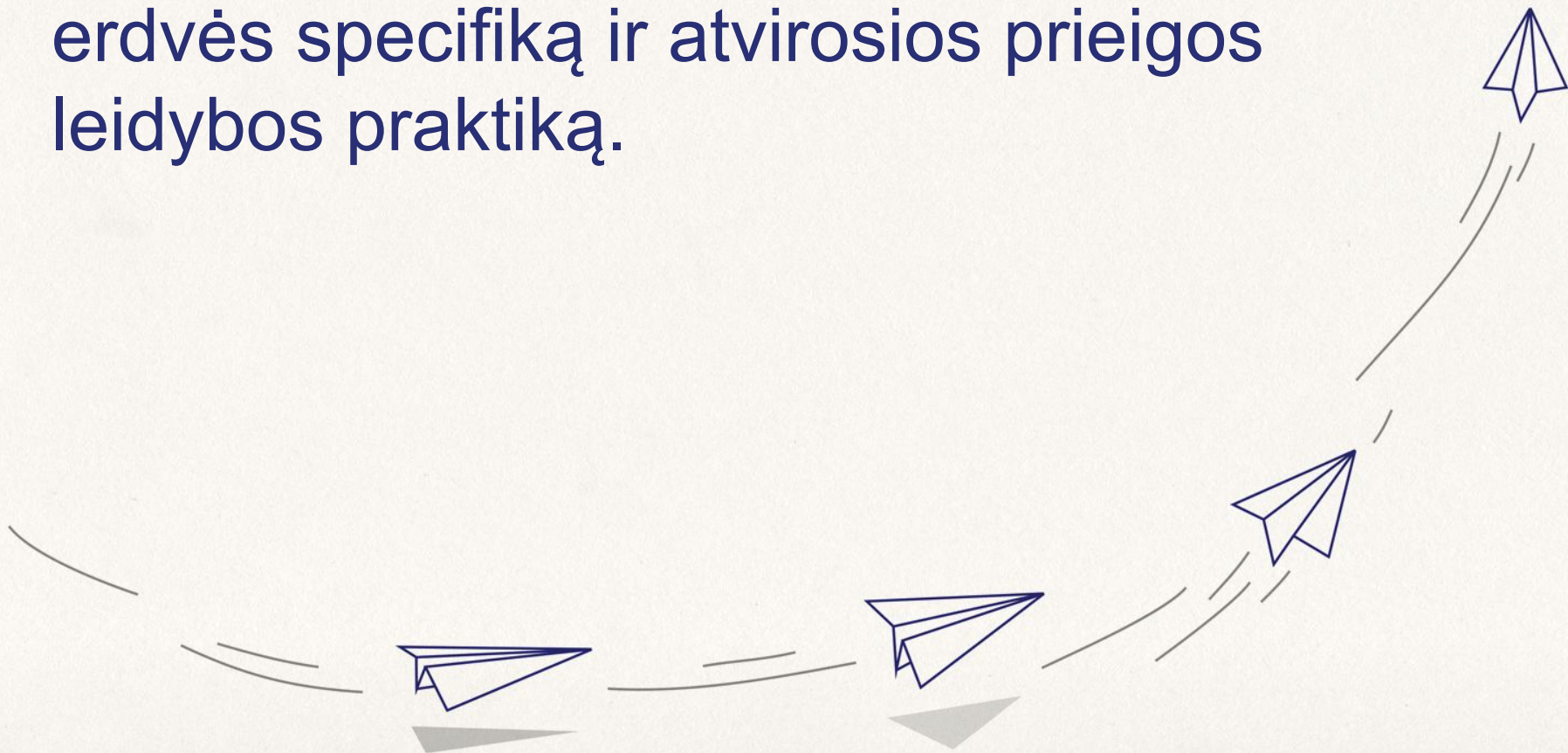

dr. Ieva
Cesevičiūtė

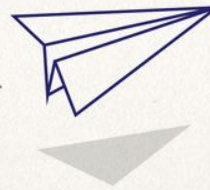
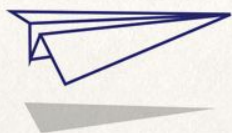
Įvadas

Modulio tikslas – apžvelgti autorių teisių apsaugos aspektus įvertinant elektroninės erdvės specifiką ir atvirosios prieigos leidybos praktiką.

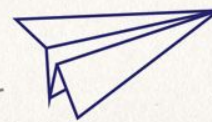
Žinios ir gebėjimai

Baigę šį modulį, būsite susipažinę su autorių turtinėmis ir neturtinėmis teisėmis, jų reikalavimais, Kūrybinių bendrijų (angl. *Creative Commons, CC*) licencijomis, gebėsite įvertinti su leidėjais pasirašomas savo mokslo kūrinių leidybos sutartis ir teisiškai bei etiškai naudoti kitų autorių kūrinius.

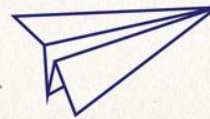
Autorių teisė dalytis kūriniais

- Autorių teisę dalytis savo kūriniais apibrėžia turtinės ir neturtinės autorių teisės.
- Turtinės teisės yra svarbiausios pasirašant licencines sutartis su leidėjais.
- **!!!** Perdavus kūrinio naudojimo išimties teises leidėjui, prarandama teisė laisvai disponuoti savo kūriniais.

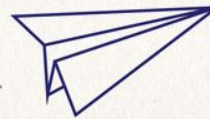
Autorių teisių apsauga ir atviroji prieiga

- Leidybą finansuojančios institucijos skatina autorius sutartyse su leidėjais išsaugoti autorių teisę skelbti galutinę mokslinės publikacijos versiją ir tyrimų duomenis institucinėse talpyklose.
- Informacija apie leidėjų sąlygas dėl atvirosios prieigos pateikiama duomenų bazėje [SHERPA RoMEO](#).

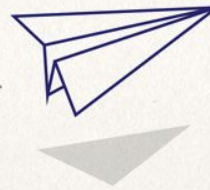
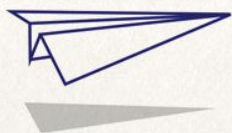
Autorių teisių apsauga ir atviroji prieiga

- Licencinėse sutartyse su leidėjais nurodoma, ar ir kurią publikacijos versiją autoriai gali kelti į talpyklą, pateikiami embargo laikotarpiai.
- **Embargo laikotarpis** – laikas nuo publikacijos paskelbimo (angl. *published on-line*) iki to laiko, kai leidėjas leidžia publikuotą tekstą paskelbti talpykloje, asmeniniame interneto puslapyje ar kitaip suteikti prie jo atvirąją prieigą.

Autorių teisių apsauga ir atviroji prieiga

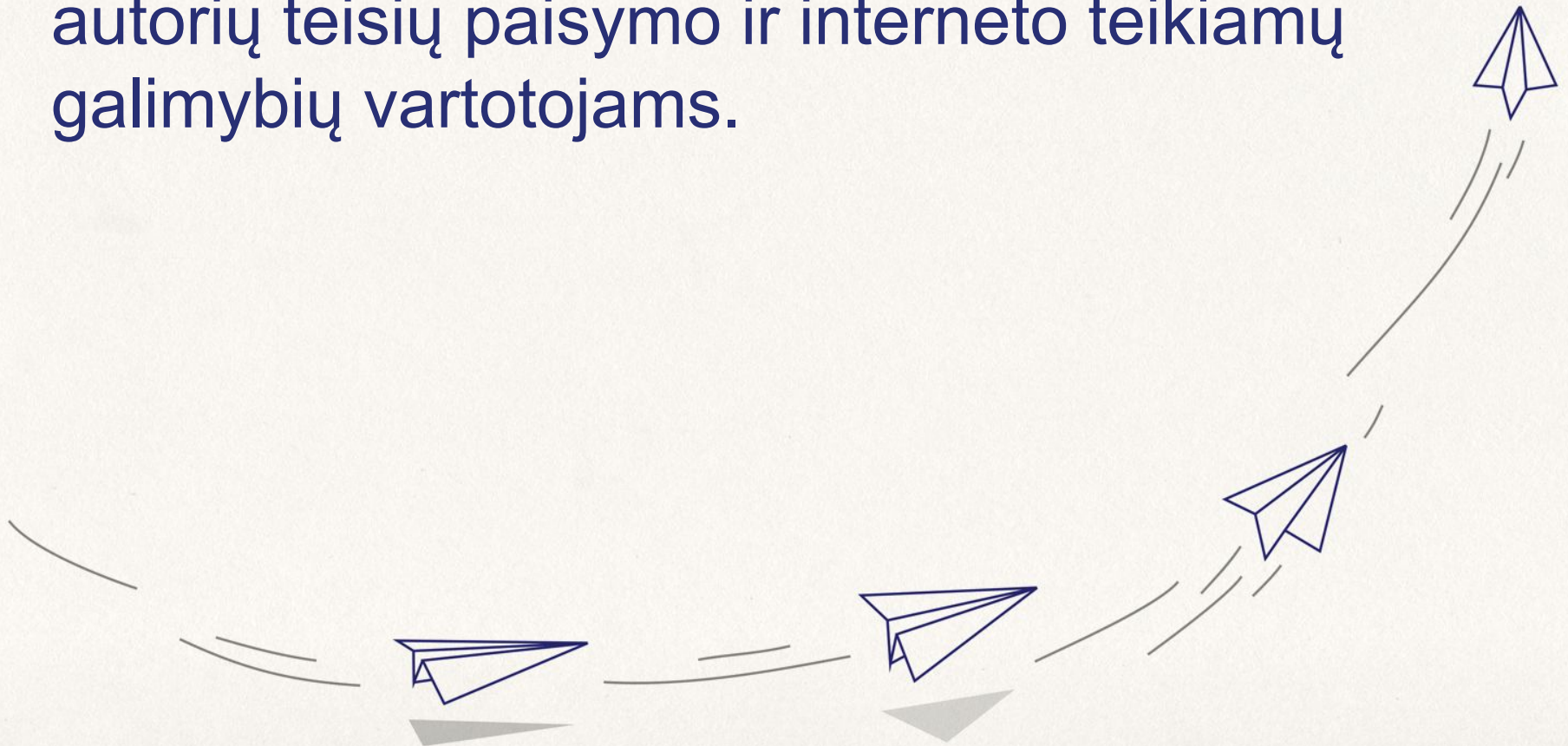
Norint neprarasti savo teisių į kūrinį, būtina tartis su leidėjais ir pasirašyti publikavimo sutarties su komerciniu leidėju priedą, pvz., atvirosios prieigos publikavimo sutartį (angl. [Open Access Publishing Agreement](#)).

Kūrybinių bendrijų licencijos

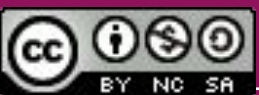
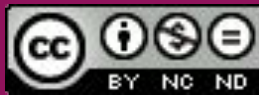
Šios licencijos numato pakartotinio kūrinių naudojimo palengvinimą ir suderinamumą tarp autorių teisių paisymo ir interneto teikiamų galimybių vartotojams.

Pagrindinės Kūrybinių bendrijų licencijų sąlygos

CC sąlygų simbolis	Sąlygų pavadinimas
	Autorstė arba autorstės priskyrimas (angl. <i>Attribution</i>). Santrumpa BY .
	Analogiškas platinimas (angl. <i>Share Alike</i>). Santrumpa SA .
	Nekomerciniai tikslai (angl. <i>NonCommercial</i>). Santrumpa NC .
	Išvestiniai kūriniai negalimi (angl. <i>No Derivative Works</i>). Santrumpa ND .

Pagrindiniai Kūrybinių bendrijų licencijų tipai

CC licencijos simbolis	CC licencijos pavadinimas
	Autorstė CC BY (angl. Attribution)
	Autorstė + Analogiškas platinimas CC BY-SA (angl. Share Alike)
	Autorstė + Išvestiniai kūriniai negalimi CC BY-ND (angl. Attribution No Derivatives)
	Autorstė + Nekomercinis platinimas CC BY-NC (angl. Attribution NonCommercial)
	Autorstė + Nekomercinis platinimas + Analogiškas platinimas CC BY-NC-SA (angl. Attribution NonCommercial Share Alike)
	Autorstė + Nekomercinis platinimas + Išvestiniai kūriniai negalimi CC BY-NC-ND (angl. Attribution NonCommercial No Derivatives)

Rekomendacijos dėl Kūrybinių bendrijų licencijų

Europos Komisija rekomenduoja suteikti šias licencijas:

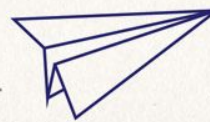
- **CC BY**

arba

- **CC BY-SA**

(netaikant komercinio naudojimo apribojimų).

Taip siekiama spartinti naujų mokslo žinių taikymą praktikoje.

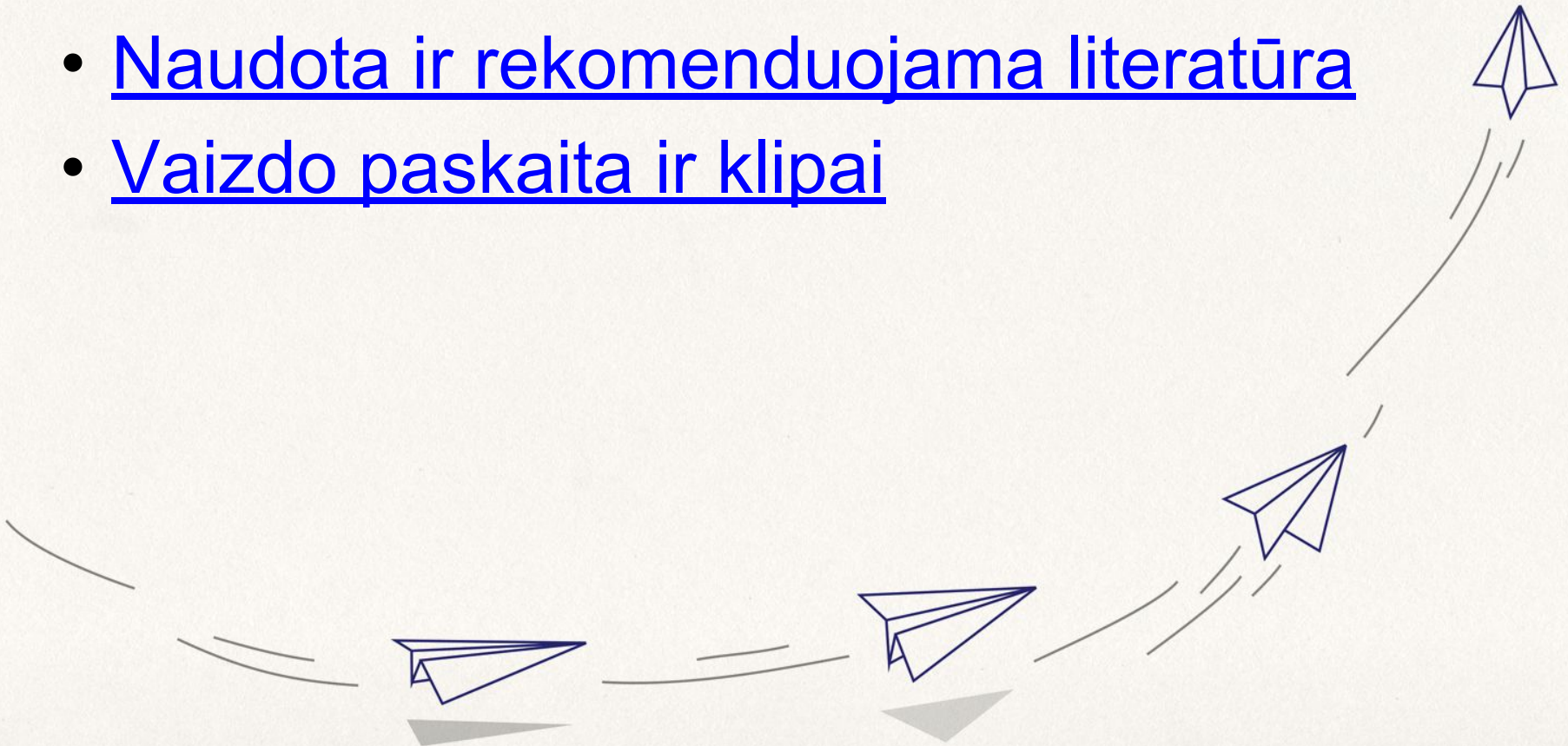
Kaip kūriniui suteikti Kūrybinių bendrijų licencijas?

- Platforma [Creative Commons](#)
arba
- [Skaitmeninio turinio ženklavimo įrankis](#)

Sužinokite daugiau

- Tekstas
- Nuorodos
- Naudota ir rekomenduojama literatūra
- Vaizdo paskaita ir klipai

Pasitikrinkite žinias

- Praktinės užduotys
- Savikontrolės testas

